

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

«Міжнародна інформація та суспільні комунікації»

підготовки

бакалавра

спеціальності

292 Міжнародні економічні відносини,

**освітньо-професійної
програми**

Міжнародний бізнес

Силабус освітнього компонента «Міжнародна інформація та суспільні комунікації» підготовки бакалавра, галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини, освітньо-професійної програми Міжнародний бізнес.

Розробник: д.п.н., професор, професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу Карпчук Наталія Петрівна

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

проф. А. О. Бояр

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу, протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

доц. Є. В. Вознюк

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна очна форма навчання	галузь знань - 29 Міжнародні відносини, спеціальність - 292 Міжнародні економічні відносини, освітньо-професійна програма Міжнародний бізнес освітній рівень бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1
		Семестр 2-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 24 год.
		Семінарські 24 год. Лабораторні 20 год.
		Самостійна робота 44 год.
Мова навчання	українська	Консультації 8 год. Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача

ППП **Карпчук Наталія Петрівна**

Науковий ступінь: доктор політичних наук

Вчене звання: професор

Посада: професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу

Контактна інформація Natalia.Karpchuk@vnu.edu.ua, 097 494 3183

Дні занять : заняття проводяться у відповідності до розкладу занять, який розміщений на сайті <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Комунікативний процес та його структура, аналізуються моделі комунікації як трансмісії, ритуалу, привернення уваги і рецепції; ефекти комунікації як бажана ціль при інтеракції; закони комунікації як нежорсткі тенденції спілкування; функції та роль комунікації у суспільстві; типи суспільних комунікацій. Поняття міжнародної інформації. Роль міжнародної інформації у міжнародних відносинах. Інформаційний вимір міжнародного співробітництва. Вплив інформаційної революції на систему міжнародних відносин. Поняття інформаційного суспільства, принципи його побудови та складові компоненти. Теоретичні засади інформаційно-комунікаційної політики. Інформаційна політика міжнародних організацій та держав. Інформаційна й комунікаційна політика ЄС. Інформаційна безпека. Інформаційні загрози. Інформаційні війни. Інформаційна зброя. Загроза інформаційної безпеки. Зовнішньополітичні комунікації, їх класифікація. Системи комунікації у зовнішній політиці. Інфоетика як категорія міжнародної інформації.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Метою курсу є дати знання щодо природи й специфіки, динаміки розвитку міжнародної інформації та суспільних комунікації; формувати навички роботи в інформаційному просторі.

Основними завданнями курсу є вивчення базових категорій і понять міжнародної інформації й суспільних комунікацій, ознайомлення з основами інформаційно-комунікаційної політики міжнародних акторів й їх зовнішньополітичної комунікативної діяльності; формування навичок інформаційної діяльності.

3. Результати навчання (Компетентності).

	Ефекти	Відповідний код критерію
Загальні компетентності	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ЗК 1
	Здатність навчатися та бути сучасно навченим.	ЗК 3
	Здатність планувати та управляти часом.	ЗК 4
	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ЗК 5
	Здатність спілкуватися іноземними мовами.	ЗК 6
	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.	ЗК 7
	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ЗК 8
	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 12
Фахові компетентності	Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	ФК 8
	Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.	ФК 9
	Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.	ФК 11
	Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.	ФК 12
	Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової	ФК 14

	термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.	
	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.	ФК 16
Програмні результати навчання	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	ПРН 1
	Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.	ПРН 3
	Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.	ПРН 4
	Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.	ПРН 5
	Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.	ПРН 6
	Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.	ПРН 8
	Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.	ПРН 12
	Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	ПРН 15
	Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.	ПРН 17

	Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.	ПРН 23
	Здійснювати аналіз і синтез міжнародної інформації; визначати інформаційну цінність міжнародних баз даних; розуміти і використовувати інформацію, що відображає діяльність міжнародних компаній; здійснювати конкурентну розвідку та інші інформаційно-аналітичні дослідження з широкого кола проблем міжнародного бізнесу, комунікувати їх результати у міжнародному бізнес-середовищі.	ПРН 29

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Сем.	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ бали
Змістовий модуль 1. ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ Й КОМУНІКАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ							
Тема 1. Теоретичні аспекти суспільних комунікацій	15	4	4	2	4	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ 5+5+4
Тема 2. Інформаційна парадигма цивілізаційного розвитку. Інформаційне суспільство	15	2	4	2	6	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ 5+5+4
Тема 3. Інформаційно-комунікаційна політика міжнародних організацій та держав	19	4	4	4	6	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ 5+5+4+4
Тема 4. Інформаційно-комунікаційна політика Європейського Союзу	15	4	2	2	6	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ 5+4
Разом за модулем 1	64	14	14	10	22	4	35+20= 55
Змістовий модуль 2. МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА І КОМУНІКАЦІЇ							
Тема 5. Міжнародна інформаційна безпека	19	4	4	4	6	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ 5+5+4+4
Тема 6. Міжнародна інформація та зовнішня політика	13	2	2	2	6	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ 5+4

Тема 7. Міжнародна іміджева інформація	13	2	2	2	6	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ 5+4
Тема 8. Інформаційна етика	11	2	2	2	4	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ 5+4
Разом за модулем 2	56	10	10	10	22	4	25+20=45
Всього годин:	120	24	24	20	44	8	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо. П - презентація.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті дуже стисло, їх поглиблене опрацювання за рекомендованою літературою, а також виконання домашніх завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу, опрацювання літератури для підготовки до семінарських занять, підготовка до іспиту

Елементи самостійної роботи студента	К-сть годин
читання літератури для занять	10
проведення досліджень	8
виконання домашніх завдань	8
групова робота поза класом	4
підготовка доповіді / презентації	8
підсумковий іспит	6
Загальна кількість годин	44

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

В умовах дії воєнного стану або карантинних обмежень освітній процес в університеті може здійснюється за змішаною формою навчання, а саме: очно в аудиторії або дистанційно в Microsoft Teams <https://teams.microsoft.com/l/team/19%3a0c1efb40456b4d40a4571e91a58ac705%40thread.tacv>

Політика щодо академічної доброчесності.

Нульова терпимість до списування. Плагіат та списування під час виконання письмових завдань (зокрема, із використанням мобільних девайсів) є грубим порушенням принципу академічної доброчесності і є неприпустимими в процесі вивчення курсу.

Політика щодо дедлайнів та перекладання.

Усі теоретичні завдання здаються у день проведення семінару. Лабораторні роботи можна здавати упродовж тижня. Студенти, які працюють, узгоджують графік здачі завдань з викладачем. Пропущені заняття здаються лише за наявності підтвердження вагомої причини відсутності (довідка про відсутність через хворобу чи заява про потребу пропустити заняття).

Якщо студент пройшов тренінг і отримав відповідний Сертифікат, то тема /теми дисципліни можуть бути зараховані (залежить від тематики тренінгу й вирішується окремо в кожному індивідуальному випадку).

V. Підсумковий контроль

Складання заліку з курсу регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozhprootzin%D0%A0%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

Залік виставляється за результатами поточної роботи за умови, що студент виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом. Якщо студент не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які студент набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

Якщо студент протягом поточної роботи набрав менше 60 балів, складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Питання для заліку:

1. Взаємозв'язок понять «інформація» й «комунікація».
2. Теоретичні основи розвитку суспільної комунікації.
3. Комунікативний процес, його складові.
4. Функції й роль комунікації в суспільстві.
5. Закони комунікації.
6. Публічна сфера як місце протікання комунікативного процесу.
7. Типи суспільних комунікацій.
8. Інформаційна політика, комунікаційна політика: теоретичні аспекти.
9. Діяльність «мозкових центрів»
10. Міжнародний інформаційний обмін.
11. Національний інформаційний простір, його компоненти.
12. Глобальний інформаційний простір, його складові.
13. Інформаційне суспільство.
14. Суспільство знань.
15. Переваги й вади інформаційного суспільства.

16. Концепції інформаційного суспільства й суспільства знань.
17. Моделі інформаційного суспільства.
18. Електронне урядування
19. Міжнародні ініціативи побудови інформаційного суспільства.
20. Окінавська Хартія глобального інформаційного суспільства.
21. ВСІС та його регіональні конференції.
22. Інформаційно-комунікаційна політика ООН.
23. Інформаційно-комунікаційна політика ЮНЕСКО
24. Інформаційно-комунікаційна політика ОБСЄ.
25. Інформаційно-комунікаційна політика НАТО.
26. Інформаційно-комунікаційна політика Ради Європи.
27. Інформаційно-комунікаційна політика міжнародних неурядових організацій.
28. Інформаційно-комунікаційна політика держав.
29. Інформаційна політика Європейського Союзу.
30. Рамкові програми Європейського Союзу у сфері інформаційно-комунікаційних технологій.
31. Комунікаційна політика Європейського Союзу.
32. Мовна політика Європейського Союзу як основа інклюзії.
33. Аудіовізуальна політика Європейського Союзу.
34. Інформаційна діяльність інституцій Європейського Союзу
35. Підходи до тлумачення поняття «інформаційна безпека».
36. Види інформаційної безпеки.
37. Принципи та напрями забезпечення інформаційної безпеки.
38. Інформаційні загрози, їх типи.
39. Виникнення проблеми міжнародної інформаційної безпеки.
40. Моделі міжнародної інформаційної безпеки.
41. Концепція інформаційної війни. Форми інформаційної війни.
42. Спеціальні інформаційні операції.
43. Інформаційна зброя.
44. Психологічна війна, з історії психологічних війн.
45. Сценарії інформаційних впливів.
46. Захист інформаційного простору від спеціальних інформаційних операцій.
47. Гібридна війна.
48. Інформаційна безпека в діяльності ООН.
49. Інформаційна безпека в діяльності НАТО.
50. Інформаційна безпека в діяльності ЄС.
51. Міжнародний інформаційний тероризм.
52. Медіа-тероризм.
53. Кібертероризм.
54. Кіберзлочинність.
55. Зовнішньополітичні комунікації, їх класифікація.
56. Системи комунікації у зовнішній політиці.
57. Проблеми комунікації та інформації в міжнародних організаціях.
58. Інформаційна діяльність дипломатичних представництв.
59. Засоби передачі зовнішньополітичної інформації.
60. Вплив інформаційно-аналітичних інституцій на прийняття зовнішньополітичних рішень.
61. Публічна дипломатія.
62. Віртуальна дипломатія.
63. Медіа-дипломатія.
64. Культурна дипломатія.
65. Інформаційна діяльність МЗС.

66. Інформаційно-роз'яснювальна робота в країні перебування.
67. Інформаційне забезпечення візитів.
68. Міжкультурна комунікація.
69. Міжнародна комунікація.
70. Психологічні аспекти міжнародної комунікації.
71. Іміджева дипломатія.
72. Державний брендинг.
73. Брендинг держав.
74. Складові іміджу держави. Формування і підтримання іміджу держав.
75. Роль міжнародної інформації у формуванні репутації держави.
76. Міжнародний імідж України.
77. Інфоетика як категорія міжнародної інформації. Основні положення і принципи інфоетики.
78. Міжнародні конгреси з інфоетики.
79. Кодекси професійної етики ЗМК. Права, свободи та відповідальність ЗМК.
80. Етика PR.
81. Інфоетика міжнародних комп'ютерних систем і мереж.
82. Інфоетика у інформаційній політиці ЮНЕСКО.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	не зараховано (необхідне перекладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Навчально-методичні видання

1. Глосарій. Навчальний енциклопедичний словник-довідник із питань інформаційної безпеки. За заг. ред. д. політ. н., проф. Шуляк А. М. Київ: МПБП «Гордон», 2019.
2. Карпчук Н. Аудіовізуальна й медіа політика, Освіта, навчання й молодь, Гуманітарна допомога та цивільний захист, Мультилінгвізм, Інформаційна безпека // Європейський Союз: навч. посіб / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), Н. П. Карпчук, Н. І. Романюк та ін.] ; за ред. А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 600 с. (264-283, 382-399, 409-422, 443-477)
3. Карпчук Н. Міжнародна інформація та суспільні комунікації : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти. Луцьк, 2018, 514 с.
<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/14600>
4. Карпчук Н. Міжнародна інформація та суспільні комунікації. Електронний курс, 2022,
<https://teams.microsoft.com/l/team/19%3a0c1efb40456b4d40a4571e91a58ac705%40thread.tacv2/conversations?groupId=4e1518c8-3502-4d1f-bf48-3615c644b8df&tenantId=79cf2153-dcef-4e36-ab8c-89480b2366aa>
5. Карпчук Н. Словник понять та термінів (англійською мовою) нормативної навчальної дисципліни «міжнародна інформація та суспільні комунікації»: для студентів галузі знань 29 «міжнародні відносини», спеціальностей 291 «міжнародні відносини,

суспільні комунікації та регіональні студії» й 292 «міжнародні економічні відносини». Луцьк, 2021, 30 с. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19509>

Основна література

1. Глобальні тренди міжнародних відносин. Монографія. К. : Вадекс, 2020, 524 с Карпчук Н. Медіа як невоєнний метод впливу в гібридній війні. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, 2018, № 2 (4), с. 41 -49.
2. Карпчук Н. Консцієнтальна війна Російської Федерації в Україні та світі. *Вісник СНУ, Серія «Міжнародні відносини»*, № 8 (392), 2019, с. 41-47.
3. Карпчук Н. Стратегічні комунікації ЄС як засіб боротьби з дезінформацією. *Політичне життя*, 2019, № 1, с. 52-58.
4. Карпчук Н. Медіальні донесення з війни як інструмент боротьби у медіа-війні. *Історико-політичні проблеми сучасного світу*, 2019, Т. 40, с. 93 – 101.
5. Карпчук Н. Культурна дипломатія Японії. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, № 3 (11), 2021.
6. Карпчук Н., Юськів Б. Лінгвістичний ландшафт держав-членів ЄС як ознака монолітного неконфліктного суспільства. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, № 3 (11), 2021.
7. Cybersecurity Law Casebook. Czech CyberCrime Centre of Excellence. Masaryk University, Institute of Law and Technology, 2021.
8. Fedoniuk S., Karpchuk N., Yuskiv B. Ukraine's Information Security Policy: on the Crossroads between the West and Russia. *Czech Journal of Political Science/Politologický časopis*, № 3, 2023. P. 184-205.
9. Карпчук Н. Інформаційна підтримка європейської інтеграції: досвід Швеції. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*, № 1, 2023, с. 17-30. <http://international-relations.knukim.edu.ua/article/view/278399/273549>
10. Карпчук Н. Європейська інтеграція країн Центральної Європи: комунікаційний вимір. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, № 3 (14), 2022, с. 6-17. <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/273/248>
11. Karpchuk N., Yuskiv B. Political Communication Discord Between the Government and the Citizens: the Case of Ukraine. *Toruńskie Studia Międzynarodowe (Torun International Studies)*, № 12 (Vol.1). Toruń : Nicolaus Copernicus University, 2019, p. 157–168.
12. Karpchuk N. Information and Communication policy in a Wartime: the Case of Ukraine. *Historia i Polityka*, № 40 (47), 2022, p. 125-140.
13. Мороз О. Як не стати овочем. Інструкція з виживання в інфопросторі. Х.: Віват, 2021, 208 с.
14. Піпченко Н. Європейські комунікації. Навчальний посібник. К.: Вадекс, 2021, 136 с.
15. Терещук В. Політичні проблеми розвитку глобальної медійної системи в пост біполярний період. К. : Таксон, 2019, 350 с.
16. HACKS, LEAKS AND DISRUPTIONS. RUSSIAN CYBER STRATEGIES. 2018. Edited by Nicu Popescu and Stanislav Secrieru. URL: <https://www.iss.europa.eu/content/hacks-leaks-and-disruptions-%E2%80%93-russian-cyber-strategies>
17. Melissen Jan (ed.). *The New Public Diplomacy. Soft Power in International Relations*. Palgrave Macmillan, 2020.